

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**w sprawie uchwalenia miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego Gminy Lubań
obejmującego obręb Henryków Lubański**

Opracowanie:

mgr inż. Przemysław Malec

Przemysław Malec

WROCŁAW 20 października 2020 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania	3
1.2. Metody pracy	3
1.3. Informacje o zawartości, głównych celach projektu zmiany mpzp	4
2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji mpzp	4
2.1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego	4
2.2. Stan oraz tendencje przeobrażeń środowiska przyrodniczego	10
2.3. Tendencje zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektu mpzp	16
3. Analiza ustaleń projektu mpzp i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi	16
4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp na środowisko	19
4.1. Wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp na poszczególne elementy środowiska	19
4.2. Oddziaływanie projektu mpzp na pomnik przyrody	23
4.3. Oddziaływanie projektu mpzp poza obszarem opracowania	23
4.4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	24
4.5. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem mpzp ..	24
4.6. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń projektu mpzp na środowisko	24
5. Metody analizy realizacji postanowień projektu mpzp	26
6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	27
7. Rozpatrzenie rozwiązań alternatywnych do przyjętych w projekcie opisywanego dokumentu	27
8. Informacje o celach ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym oraz powiązania z innymi dokumentami	28
9. Streszczenie	29
10. Spis literatury	31

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania. Oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 wspomnianej ustawy, stanowi załącznik do prognozy.

Organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zobowiązany do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko (art. 51, ust. 1) oraz przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planu i zapewnienia w nim udziału społeczeństwa (art. 54, ust. 1 i 2). Art. 50 zobowiązuje do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko także w przypadku wprowadzania zmian do już przyjętego dokumentu.

Projekt mpzp został zainicjowany uchwałą Nr V/53/2015 z dnia 19 maja 2015 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lubań obejmującego obręb Henryków Lubański, zmieniona uchwałą Nr XVIII/152/2016 z dnia 13 października 2016 roku.

Celem sporządzenia prognozy jest ocena skutków (zarówno negatywnych, jak i pozytywnych), jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenów oraz realizacji ustaleń projektu mpzp na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami. Prognoza identyfikuje przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą powstać na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń mpzp.

1.2. Metody pracy

W trakcie przygotowania niniejszego opracowania rozpoznano walory i zasoby przyrodnicze, stan zagospodarowania, walory krajobrazowe, stan środowiska i istniejące zagrożenia oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia człowieka. Wykorzystano opracowania poruszające problematykę ochrony środowiska gminy, materiały kartograficzne, a także przeprowadzono wizję terenu.

Zastosowana w prognozie metoda polega na porównaniu aktualnego funkcjonowania środowiska obszaru z funkcjonowaniem przewidywanym jako skutek realizacji ustaleń projektu mpzp.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie mpzp spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie analizowanego dokumentu.

Ocenę następstw realizacji mpzp dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi. Wpływ na środowisko skutków realizacji ustaleń planu różnicuje się w zależności od:

- bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;
- częstotliwości oddziaływania – stałe, chwilowe;
- charakteru zmian – pozytywne, negatywne, bez znaczenia;
- zasięgu oddziaływania – miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne;

- trwałości przekształceń – nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji;
- intensywności przekształceń - nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne.

Oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska zgodnie z przyjętymi założeniami przedstawiono również w formie tabelarycznej.

1.3. Informacje o zawartości, głównych celach projektu zmiany mpzp

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma na celu ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto w projekcie tekstu uchwały oraz na projekcie rysunku planu.

Celem planu miejscowego jest zagospodarowanie terenu i przeznaczenie go pod:

- 1) MW - teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- 2) MN - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 3) MN/U - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy usługowej;
- 4) U – teren zabudowy usługowej;
- 6) Ukr – teren usług kultu religijnego;
- 7) P/U – teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, zabudowy usługowej;
- 8) P/PE/PB – teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, elektrowni z wykorzystaniem systemów fotowoltaicznych, biogazowni;
- 9) US – teren sportu i rekreacji;
- 10) ZP - teren zieleni urządzonej;
- 11) ZC – teren cmentarza;
- 12) ZL – teren lasu;
- 13) ZL-D – teren lasu – dolesienia;
- 14) R – teren rolniczy;
- 15) RM – teren zabudowy zagrodowej;
- 16) RU – teren obsługi w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych;
- 17) WS – teren wód powierzchniowych śródlądowych;
- 18) KDG – teren drogi publicznej głównej;
- 19) KDZ – teren drogi publicznej zbiorczej;
- 20) KDL – teren drogi publicznej lokalnej;
- 21) KDD - teren drogi publicznej dojazdowej;
- 22) KPJ – teren publicznego ciągu pieszo-jezdnego;
- 23) KDW – teren drogi wewnętrznej.

Podstawowymi dokumentami, do których nawiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lubań” zatwierdzonego uchwałą Nr XV/124/2016 Rady Gminy Lubań z dnia 22 kwietnia 2016 r., z późniejszymi zmianami.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji mpzp

2.1 Charakterystyka środowiska przyrodniczego

Położenie geograficzne i administracyjne, zagospodarowanie

Obszar planu położony jest na terenie obrębu Henryków Lubański w północno-zachodniej części gminy Lubań, w powiecie lubańskim w województwie dolnośląskim.

Pod względem klasyfikacji fizycznogeograficznej Polski J. Kondrackiego omawiany obszar należy do mezoregionu Pogórze Izerskie i częściowo do mezoregionu Bory

Dolnośląskie, stanowiącego część makroregionu Pogórza Zachodniosudeckiego i podprovincji Sudety z Przedgórzem Sudeckim. Na terenie gminy można również wyróżnić takie mikroregiony jak Dolina Kwisy, Wysoczyzna Siekierczyńska, fragment Wzgórz Zalipiańskich, Wzniesienia Gradowskie, a także fragment Obniżenia Lubomierskiego.

Zgodnie z dostępnymi materiałami kartograficznymi, na przedmiotowym terenie na obszarze wsi Henryków Lubański zlokalizowana jest głównie zabudowa jednorodzinna oraz zagrodowa, a także w mniejszym stopniu wielorodzinna oraz usługowa. Pomiedzy budynkami zlokalizowane są tereny zalesione i zadrzewione, tereny rolnicze oraz nieużytki. Ponadto na południe od zabudowań przepływa niewielki ciek - Bród, a w części północnej – Złoty Stok. na terenie miejscowości występują także nieliczne małe zbiorniki wód stojących. Tuż za liniami zabudowy stwierdza się tereny rolnicze, a na północnych krańcach większe tereny zalesione.

Rzeźba terenu

Rzeźba terenu gminy Lubań ma charakter podgórski o średnim urozmaiceniu. Można tu wyróżnić zrównania denudacyjne, ostańcowe wzniesienia bazaltowe, równiny akumulacji wodnolodowcowej oraz dolinę Kwisy z systemem teras przy korycie. Gmina charakteryzuje się licznymi powierzchniami pagórkowatymi o wysokościach od 230 do 315 m n.p.m. Największe wzniesienia znajdują się w północno-zachodniej części gminy w okolicach Henrykowa i Pisarzowic (do 315 m n.p.m.) oraz w południowo-wschodniej części gminy (do 300 m n.p.m.). Tereny te obniżają się w kierunku doliny Kwisy, gdzie osiągają w najniższych miejscach ok. 200 m n.p.m., a w rejonie Nawojowa Łużyckiego ok. 197 m n.p.m.

Zrównania denudacyjne są najstarszymi elementami krajobrazu gminy. Pomimo ich przykrycia trzecio – i czwartorzędowymi osadami o grubości 20 – 30 m, ich fragmenty zachowały się do dziś. Wysokość bezwzględna zrównań waha się od 220 do 260 m n.p.m., a ponad te zrównania wystają bazaltowe ostańce o cechach twardzieli – ostróżek. Równiny akumulacji wodnolodowcowej i zdegradowane równiny moreny dennej zajmują największe powierzchnie gminy i wykorzystywane są zazwyczaj w celach rolniczych ze względu na brak zalesień.

Terasy rzeczne znajdujące się w dolinie Kwisy to z kolei najmłodsze formy rzeźby na terenie gminy. Tworzą lokalnie do 4 wyraźnych poziomów oddzielonych skarpami o wysokości do 10 m, natomiast te najmłodsze i najniższe z nich, przykryte są pokrywą madową o grubości 2-3 m.

Wszelkie wyrobiska, np. kamieniołomów bazaltu w okolicach Uniegoszczy, wapieni w dolinach Sowinki i Łazka, a także wyrobiska po eksploatacji piasków, żwirów, łtów i węgla, pełnią bardzo ważną rolę w krajobrazie gminy.

Obszar opracowania tworzy powierzchnia przekształcona antropogenicznie na skutek wprowadzenia zabudowy oraz tereny wykorzystywane rolniczo i tereny zalesione. Teren łagodnie opada z kierunku północno-zachodniego na południowy wschód. Na obszarze występują lokalnie, niewielkie wzniesienia (na obszarach rolniczych) oraz płytkie wcięcia terenu, głównie wzdłuż cieków wodnych. Poza wyżej wymienionymi, nie występują tu spadki terenu mogące tworzyć przeszkodę dla wprowadzenia zainwestowania.

Budowa geologiczna

Budowa geologiczna, podobnie jak ukształtowanie terenu, w równym stopniu determinuje środowisko przyrodnicze i jego komponenty oraz bezpośrednio wpływa na zasoby naturalne dostępne do gospodarczego wykorzystania przez człowieka. Budowa geologiczna decyduje nie tylko o rodzaju i wielkości surowców mineralnych nadających się do bezpośredniego wykorzystania, ale również o własnościach fizykochemicznych, wykształceniu i typie gleb, warunkach geotechnicznych posadowienia obiektów budowlanych oraz o wodach podziemnych – ich charakterze krążenia, warunkach zasilania, współczynniku filtracji i parametrach użytkowych (wydajność i zasobność).

Na terenie gminy Lubań budowa geologiczna jest bardzo urozmaicona, na co mają wpływ trwające wielkie procesy geologiczne związane z wypiętrzeniem nowego alpejskiego pasma górskiego, w tym Sudetów. Granica, która oddziela paleozoiczne skały metamorfiku

kaczawskiego na południu od obszaru występowania permomezozoicznych osadów synklinorium północno - sudeckiego, przebiega ze wschodu na zachód przez Radostów Dolny, Radogoszcz i Henryków Lubański.

Na budowę metamorfiku kaczawskiego składają się przede wszystkim skały płytkiego metamorfizmu, czyli fyllity z wkładkami łupków szarogłazowych, łupki krzemieniowo grafitowe, lidyty, kwarcyty, wapienie i diabazy wieku ordowicko-sylurskiego. Wychodnie kambryjskich wapieni krystalicznych ciągną się wzdłuż północnych brzegów potoku Sowinka. Są to skały droбноziarniste, twarde, o barwie od jasnoszarej do różowej. Na południe od nich występują ordowicko-sylurskie fyllity z wkładkami kwarcytów oraz łupków kwarcytowych i szarogłazowych, a niekiedy wapieni krystalicznych. W okolicy Lubania występują kwarcyty, będące droбноziarnistymi skałami o zbitej teksturze, często strzaskane, z żyłkami i soczewkami białego kwarcu.

Skały synklinorium północno-sudeckiego to dolnopermskie zlepieńce, piaskowce i łupki ilasto-piaszczyste środowiska lądowego. Pomimo, że skały zarówno metamorficzne, jak i osadowe występują płytko pod powierzchnią gruntu, to nie tworzą one form skalnych na powierzchni.

Z okresu trzeciorzędu pochodzą skały o pochodzeniu wulkanicznym, takie jak bazalty i tufy, ale także utwory osadowe w postaci piasków i żwirów oligoceńskich, mioceńskich piasków, mułków i iłów, zawierających miejscami domieszki węgla brunatnych oraz plioceńskich piasków i żwirów kwarcowych. Miejsca, w których skały wulkaniczne widoczne są na powierzchni ziemi, znajdują się w południowej części gminy, zwłaszcza po zachodniej stronie rzeki Kwisy, gdzie tworzą część pokrywy lawowej przedłużającej się na sąsiednie gminy (Platerówka, Leśna, Siekierczyn). Kolejne wychodnie bazaltów zlokalizowane są po stronie prawego zbocza doliny Kwisy, gdzie tworzą jedno wyraźne wzniesienie i kilka garbów od niego niższych. W okolicach Jałowca i Uniegoszczy pod pokrywą wulkanitów odnotowano ich strefy kominowe. Bazalty mają barwę ciemnoszarą oraz czarną, teksturę bezładną i występują w postaci pięciobocznych i sześciobocznych słupów.

W rejonie Księgieńek i Kościelnika oraz między Henrykowem a Nawojowem Łużyckim, po zachodniej stronie doliny Kwisy, duże powierzchnie zajmują pokrywy osadów trzeciorzędowych. Podobnie duże powierzchnie zajmują pokrywy oligoceńskich piasków i żwirów zwanych kwarcytami bolesławieckimi, znajdujące się w północnej części gminy. Ich charakterystyczną barwą jest biel z niebiesko – żółtawym odcieniem. Mioceńskie łyły występują pomiędzy Nawojowem Łużyckim a Leśną i zawierają niekiedy wkładki piasków kwarcowych oraz drobne okruchy gnejsów.

Osady czwartorzędowe reprezentowane są przez utwory polodowcowe (piaski i żwiry fluwioglacjalne oraz gliny zwałowe budujące monotonne powierzchnie wysoczyzn po obu stronach doliny Kwisy) oraz rzeczne (związane z działalnością akumulacyjną Kwisy i tworzące kilka teras wzdłuż doliny Kwisy i jej większych dopływów).

Na omawianym terenie nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych. Nie stwierdza się występowania terenów narażonych na osuwanie się mas ziemnych. Odpowiednie warunki dla zabudowy występują w obrębie terenów wysoczyznowych, powyżej obszarów dolin rzecznych. Poprawne warunki obejmują podłoża utworzone z czwartorzędowych piasków i żwirów.

Wody powierzchniowe i zagrożenie powodziowe

Obszar gminy Lubań położony jest w dorzeczu rzeki Bóbr, która jest lewobrzeżnym dopływem Odry. Rzeka Kwisa (17 km długości na terenie gminy Lubań i odrębnej jednostce administracyjnej – miasta Lubań) będąca lewobrzeżnym dopływem rzeki Bóbr jest największą rzeką przepływającą przez gminę Lubań. Na terenie gminy jej głównymi prawobrzeżnymi dopływami są: Luciąża (dopływa na wysokości Nawojowa Łużyckiego), ciek bez nazwy (dopływający w Uniegoszczy) i Olszówka, do której wpada rzeka Witka i Słotwa. Lewobrzeżnymi dopływami Kwisy są: Złoty Stok, Łazek, dopływ w Nawojowie Śląskim, dopływ spod Lasu Gierałtowskiego, dopływ spod Bukowej Góry w Kościelniku oraz Siekierka (wpada do Kwisy w Lubaniu, zbierając wody z przebiegającego przez teren gminy cieku Lubawka). Przez północną część gminy przebiega Złoty Potok, który wpada do Czernej Wielkiej, a ta z

kolei do Bobru. We wschodniej części gminy występują cieki Strużka i Rudnica, które są dopływami rzeki Sowinki, a ta z kolei uchodzi do rzeki Iwnicy w gminie Nowogrodziec. Zgodnie z podziałem hydrograficznym Polski, cała gmina Lubań znajduje się w zlewni Bobru. Długość dopływów Kwisy na terenie gminy wynosi od ok. 2,5 km (Olszówka) do 11,4 km (Złoty Stok).

Rzeka Kwisa w dużym stopniu jest przekształcona i jedynie na niektórych odcinkach np. w północnej części gminy, charakter rzeki zbliżony jest do naturalnego. Mniejsze dopływy Kwisy, płynące szczególnie przez wsie, zostały w znacznej mierze uregulowane i ujęte w obudowane lub umocnione faszyną koryta. Stan zbliżony do pierwotnego zachowały w swoich dolnych biegach Łazek, Złoty Stok i Lubiąża, a także w środkowym biegu Sowinka.

Sieć hydrograficzna na terenie gminy jest uzupełniana przez mniejsze cieki bez nazwy, rowy melioracyjne oraz zbiorniki wód stojących. Zbiornikami o charakterze naturalnym są jedynie starorzecza Kwisy występujące w rejonie Nawojowa Łużyckiego. Zbiorniki sztuczne to przede wszystkim stawy hodowlane związane z gospodarką rybną (m.in. Staw Rybi w okolicach Nawojowa Śląskiego, stawy w Mściszowie i Jałowcu), zalane glinianki i piaskownie (m.in. dawne wyrobiska pokopalniane gliniek kaolinowych koło Nawojowa Łużyckiego, między miejscowościami Uniegoszcz a Radostów) oraz zalane wyrobiska kamieniołomów (m.in. Jałowiec, Ostrózek, Nawojów Łużycki). Sieć cieków na terenie gminy Lubań jest rozmieszczona dość równomiernie, a ich łączna długość wynosi 254 km. Wody powierzchniowe zajmują stosunkowo małą powierzchnię (122 ha).

Zgodnie z aktualnym planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967), obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest na styku jednolitych części wód powierzchniowych nr RW60001816678 - Złoty Stok, nr RW60001816853 – Czarna Wielka od źródła do Ziębiny, RW600020166939 – Kwisa od zbiornika Leśna do Kliczkówki, RW600017174569 - Bielawka, RW600018168679 – Czarna Mała do Czernicy.

Potencjalnym zagrożeniem powodziowym dla gminy Lubań jest Kwisa (poza obszarem opracowania). W odniesieniu do terenu objętego niniejszym opracowaniem, nie stwierdza się zagrożenia powodziowego (mapy z geoportalu Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej <http://mapy.isok.gov.pl>).

Wody podziemne

Według regionalnego podziału hydrogeologicznego (Michniewicz, Mroczkowska, Wojtkowiak, 1982), gmina Lubań znajduje się w regionie sudeckim, podregionie żarskim i lwóweckim oraz podregionie izersko – karkonoskim. Głównym piętnem wodonośnym o znaczeniu użytkowym jest piętro czwartorzędowe. Związane jest ono z piaszczystożwirowymi utworami rzecznyymi i wodnolodowcowymi, częściowo przykrytymi warstwą glin zwałowych. Zwierciadło wody występuje tu na głębokości od 1 do 22 m i lokalnie znajduje się pod niewielkim ciśnieniem. Na omawianym obszarze występują dodatkowo trzy inne piętra wodonośne: trzeciorzędowe, triasowo – permskie i paleozoiczne – prekambryjskie, które są jednak słabo rozpoznane. Jakość wód z piętra czwartorzędowego jest dobra. Wody są miękkie, o niskiej mineralizacji, niekiedy zawierają nadmiar żelaza i manganu, wymagają więc prostego uzdatniania.

Zgodnie z aktualnym planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967), obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w obrębie jednolitych części wód podziemnych nr PLGW600093.

Omawiany obszar objęty planowanym mpzp położony jest poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych.

Klimat lokalny

Gmina Lubań znajduje się w sudeckim regionie klimatycznym. Położona jest w piętrze klimatycznym ciepłym (H<450 m n.p.m.) i charakteryzuje się dość długim okresem lata (47-63 dni) oraz stosunkowo krótką zimą (70 dni). Początek okresu wegetacyjnego przypada w 1 dekadzie kwietnia. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 8°C, najwyższa przypada na lipiec (19°C), a najniższa na styczeń (4°C). Okres wegetacyjny trwa od 210 do 220 dni, natomiast okres intensywnego rozwoju roślin trwa około 100 dni. Czas zalegania pokrywy

śnieżnej wynosi zazwyczaj od 60 do 80 dni. Na omawianym terenie dominują wiatry zachodnie i północno – zachodnie. Opadów jest dość dużo – od 600 do 700 mm rocznie. Pochmurnych dni w ciągu roku jest około 130, pogodnych 46, zaś mglistych 43.

Klimat lokalny modyfikowany jest warunkami topograficznymi, bliskością kompleksów leśnych, pól uprawnych i obecnością wód powierzchniowych. W rejonie dolin rzecznych okresowo zalegają chłodne masy powietrza o zwiększonej wilgotności, stąd częściej aniżeli na wysoczyźnie występują tu przygruntowe przymrozki. Podwyższona wilgotność powietrza oraz częstsze występowanie mgieł i zamgleń towarzyszą też obszarom o płytszym poziomie wód gruntowych. W miejscach zabudowanych mogą występować podwyższone temperatury powietrza (o 1 - 2 st. C). Na terenach nieosłoniętych zwiększa się prędkość wiatru. Klimat podlega również lokalnym modyfikacjom, spowodowanym gęstą, wielokondygnacyjną zabudową mieszkalną. Tereny rolne charakteryzują się dobrymi i przeciętnymi warunkami solarnymi, dobrymi warunkami termicznymi i wilgotnościowymi, bardzo dobrym przewietrzaniem oraz małą częstotliwością występowania mgieł. Występujące w przestrzeni rolnej zadrzewienia i zakrzewienia działają modyfikująco na warunki klimatu miejscowego hamując prędkość wiatru, spowalniając obieg wody i ograniczając parowanie wody z gleb. Tereny te cechują się korzystnymi warunkami dla osadnictwa, a także prowadzenia gospodarki rolnej. Zwarte tereny leśne wyróżniają się wyrównanym profilem termicznym dobowym i rocznym (wyższe minimum i niższe maksimum), zwiększoną wilgotnością względną powietrza i niższymi jej amplitudami w ciągu doby, dużą zawartością fitoncydów (olejków eterycznych), zwiększoną zawartością ozonu itp. Obszary leśne zaburzają swobodne przemieszczanie mas powietrza zmieniając ich kierunek oraz tworząc nisze o charakterze czasowym, w których powietrze stagnuje. Ze względu na małe kontrasty temperatury i wilgotności wpływają łagodząco na tereny sąsiednie.

Gleby

Gleby na terenie gminy Lubań wykazują niewielkie zróżnicowanie pod względem typologicznym i są to przede wszystkim gleby bielcowe, brunatne i mady. W stosunku do powierzchni użytków rolnych największą powierzchnię zajmują gleby bielcowe i pseudobielcowe (57,70%), następnie gleby brunatne właściwe (14,98%). Mady zajmują prawie 13,65% powierzchni gruntów rolnych i jest to najwyższy odsetek tych gleb w powiecie. Znaczną powierzchnię zajmują również gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne (13,19%), natomiast pozostałe gleby występują sporadycznie.

Gleby, które występują na terenie gminy, powstały z utworów czwartorzędowych, przede wszystkim z glin średnich, utworów lessowatych, pyłów ilastych wodnego pochodzenia, a także w niewielkim stopniu z ilów pylastych i piasków słabo gliniastych.

Na terenie gminy Lubań zdecydowanie przeważają gleby o wysokich klasach bonitacyjnych IIIa i IIIb kompleksu pszennego dobrego. Gleby te wytworzyły się z glin ciężkich, lessów ilastych i pyłów ilastych. Klasy IVb i V gruntów ornych kompleksu żytniego wytworzone z piasków stanowiące gleby słabe i lekkie – zajmują niewielkie powierzchnie.

Dobra jakość gleb na terenie gminy pozwala na prowadzenie szerokiej gamy upraw polowych, a także warzywnictwa i sadownictwa. Gmina Lubań posiada jedne z najżyźniejszych gleb w całym powiecie lubańskim. Tyczy się to również użytków zielonych, których gleby zaliczane się przeważnie do klasy III i IV.

Świat przyrody

Szata roślinna gminy Lubań jest silnie zniekształcona, zubożała i nosi ślady wielowiekowej kultury rolniczej. Istniejące tu gatunki i zbiorowiska roślinne występują zazwyczaj na siedliskach wtórnych. Nie występuje tu żaden gatunek wpisany na Czerwoną Listę Flory Polskiej, natomiast zaobserwowano stanowiska 17. gatunków objętych ochroną częściową oraz stanowiska 1 gatunku objętego ochroną ścisłą. Ścisłą ochroną gatunkową jest objęta rosziczka okrągłolistna, natomiast takie rośliny jak: bagno zwyczajne, listera jajowata, orlik pospolity, śnieżyczka przebiśnieg, naparstnica zwyczajna, pierwiosnek wyniosły, śnieżyca wiosenna, kukulka szerokolistna, widłak goździsty, pióropusznik strusi, podrzeń żebrowiec,

wawrzynek wilczelyko, wiciokrzew pomorski, grzybienie białe, cis pospolity, limba i smardz jadalny objęte są ochroną częściową. Na terenie gminy występuje nieliczna grupa rzadkich roślin związanych z siedliskami ciepłolubnymi, łąkowymi, leśnymi oraz niskotorfowymi i są to między innymi: chaber austriacki, janowiec barwierski, kokoryczka ołówkowa i kozłek bżowy.

Powierzchnia lasów na terenie gminy Lubań na dzień 01.01.2014 r., według danych ze Starostwa Powiatowego w Lubaniu, wynosiła 3251 ha, co stanowi 22,9% powierzchni gminy. Lasy występują przede wszystkim na obrzeżach gminy i nie stanowią dużych zwartych kompleksów. Przeważają tu Lasy Państwowe. Niewielki udział na terenie gminy mają lasy prywatne.

Dominującą rolę pełnią lasy gospodarcze, położone w pobliżu terenów zabudowanych i pełniące funkcję terenów masowego wypoczynku, dlatego też nie prowadzi się tam tradycyjnej gospodarki leśnej. Dość dużą część stanowią lasy ochronne oraz młodniki, występujące w południowo – wschodniej części gminy (okolice Radostowa Górnego i Mściszwowa), nieudostępnione w celach rekreacyjnych.

Fauna na terenie gminy Lubań jest stosunkowo bogata. Można tu spotkać około 42 gatunki ssaków. Występują one w lasach, na terenach podmokłych z ciekami wodnymi oraz w okolicach stawów. Wyżej wymienione siedliska są chętnie zajmowane przez ssaki drapieżne, kopytne, gryzonie, zajęczaki i ssaki owadożerne. Do gatunków chronionych, występujących na omawianym terenie dość rzadko, należą objęte ochroną ścisłą: pojawiający się wilk i orzesznica oraz ochroną częściową: popielica, jeź zachodni, badyłarka, ryjówka malutka, ryjówka aksamitna, ryjówka górską, wiewiórka pospolita, wydra, gronostaj, łasica, kret, karczownik, bóbr. Znajdują się tu również gatunki łowne, takie jak dzik, sarna, jeleń szlachetny, lis, jenot, borsuk, kuna leśna, kuna domowa, tchórz, szop pracz, norka amerykańska, piżmak i zajęc szarak. Występuje tu bardzo dużo gatunków nietoperzy. Część z nich żyje w lasach, część można spotkać w zabudowaniach, takich jak strychy, wieże kościołów, ruiny, stare nieużytkowane piwnice.

Ptaki na terenie gminy Lubań chętnie osiedlają się w kompleksach leśnych, polanach śródleśnych, w pobliżu zbiorników wodnych, w dolinach rzecznych i na łąkach. Tworzą one dość atrakcyjny ornitologicznie obszar, gdyż stwierdzono tu obecność 134 gatunków ptaków, z czego 120 stanowią gatunki lęgowe lub prawdopodobnie lęgowe, zaś 14 to gatunki przelotne lub zalatujące. Większość z tych ptaków (aż 121 gatunków) jest objęta ścisłą ochroną gatunkową, a wśród nich znajdują się gatunki zagrożone w skali ogólnopolskiej. Są to między innymi: bielik - wymieniony w Polskiej czerwonej księdze zwierząt, jako wymagający szczególnej uwagi i w Dyrektywie ptasiej, zagrożony przez utratę siedlisk poprzez wyrąb starych drzewostanów w pobliżu wód oraz niepokojenie w okresie lęgowym; kania czarna - gatunek wymieniony w Polskiej czerwonej księdze zwierząt, jako bliski zagrożenia oraz w Dyrektywie ptasiej, zagrożony przez utratę siedlisk poprzez wyrąb starych drzew w pobliżu wód, likwidację zabagnień i zadrzewień oraz intensyfikację rolnictwa; kania ruda - gatunek wymieniony w Polskiej czerwonej księdze zwierząt, jako bliski zagrożenia i w Dyrektywie ptasiej, zagrożony przez utratę siedlisk poprzez wyrąb starych drzew w pobliżu wód, zwłaszcza na obszarze międzywału, likwidację zabagnień i zadrzewień oraz intensyfikację rolnictwa; rybołów - gatunek wymieniony w Polskiej czerwonej księdze zwierząt, jako narażony na wyginiecie, i w Dyrektywie ptasiej, zagrożony przez utratę siedlisk poprzez wyrąb starych drzew w pobliżu wód, intensyfikację turystyki wodnej oraz nielegalny odstrzał na stawach hodowlanych. Występuje też derkacz - gatunek wymieniony w Dyrektywie ptasiej, zagrożony utratą siedlisk w wyniku przesuszenia łąk i dolin rzecznych a także przez mechanizację sianokosów; bocian biały - gatunek wymieniony w Dyrektywie ptasiej, zagrożony utratą odpowiednich żerowisk w wyniku osuszania terenów podmokłych, utratą miejsc gniazdowych oraz śmiertelnością spowodowaną kolizjami z liniami energetycznymi.

Wśród płazów na terenie gminy Lubań można wyróżnić 15 gatunków, do których należą objęte ochroną ścisłą: kumak nizinny, grzebiuszka ziemna, rzekotka drzewna, ropucha paskówka, żaba moczarowa, żaba zwinka, traszka grzebieniasta oraz ochroną częściową, ogoniaste: traszka zwyczajna, traszka górską; salamandra plamista i bezogonowe: ropucha szara, żaba trawna, żaba jeziorkowa, żaba śmieszka, żaba wodna. Żaby są doskonałymi bioindykatorami, czyli wskaźnikami czystości środowiska. Wśród gadów stwierdzono 18

występowanie 5 gatunków i są to: jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny i żmija zygzakowata. Wszystkie wymienione gatunki płazów i gadów podlegają w Polsce ochronie prawnej. Najczęstszymi siedliskami herpetofauny są przede wszystkim różnego rodzaju zbiorniki wodne i tereny podmokłe wraz z kanałami i rowami, służącymi jako drogi migracyjne, skraje lasów, nieużytki oraz bujna roślinność zielna i krzewiasta.

W granicach gminy można wyróżnić około 25 gatunków ryb, w tym objęte ochroną częściową: głowacz białopłetwy i śliz. Występują tu również gatunki zagrożone: pstrąg potokowy (gatunek wskaźnikowy, bardzo wrażliwy na zanieczyszczenia wód), szczupak, lipień i brzana. Oprócz ryb stwierdzono także występowanie minoga strumieniowego, objętego ochroną częściową.

Omawiany teren mpzp zajmują głównie tereny zurbanizowane, tereny rolne i leśne oraz niezagospodarowane. Cechą ekosystemu rolnego nazywanego agrocenozą jest ujednolicenie struktury gatunkowej roślin oraz występowanie chwastów konkurujących z roślinami uprawnymi. Na terenach zabudowanych występują drzewa i krzewy, w tym owocowe i ozdobne, ponadto w ogrodach przydomowych uprawiane są różne gatunki roślin ozdobnych i warzyw. Na terenach niezagospodarowanych występuje roślinność ruderalna. Spośród występujących tu zwierząt spodziewać się można obecności głównie ptaków i małych ssaków związanych z rolniczym zagospodarowaniem oraz zwierząt przystosowanych do życia w sąsiedztwie osad ludzkich.

Na terenie Henrykowa Lubańskiego zlokalizowany jest pomnik przyrody – Cis pospolity. Ze względu na przekształcenia antropogeniczne krajobrazu naturalnego, na omawianym terenie nie identyfikuje się innych elementów środowiska objętych ochroną na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody

2.2 Stan oraz tendencje przeobrażeń środowiska przyrodniczego

Informacje o problemach środowiska istotnych z punktu widzenia projektu mpzp

Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, to:

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych wynikające z niedostatecznego skanalizowania obszaru i nadmiernego zużycia środków chemicznych w rolnictwie;
- degradacja klimatu akustycznego w otoczeniu dróg o dużym natężeniu ruchu;
- emisja zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł punktowych napływająca z terenów przyległych (użytkowanie instalacji grzewczych o niskiej sprawności opartych o paliwa stałe) oraz transportu.

Powietrze atmosferyczne

Zanieczyszczenie powietrza to gazy oraz aerozole (cząstki stałe i ciekłe unoszące się w powietrzu), które zmieniają jego naturalny skład. Mogą one być szkodliwe dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, a także niekorzystnie wpływać na glebę, wody i inne elementy środowiska przyrodniczego.

Wyróżnia się trzy główne grupy zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Należą do nich źródła komunalno-bytowe, transport drogowy oraz przemysł.

Źródła komunalno-bytowe, w głównej mierze odpowiedzialne są za podwyższone stężenia zanieczyszczeń, szczególnie pyłu zawieszonego, benzo(a)pirenu i dwutlenku siarki, w sezonie zimowym. Stosowanie w lokalnych kotłowniach i domowych piecach grzewczych niskosprawnych urządzeń i instalacji kotłowych, ich zły stan techniczny i nieprawidłowa eksploatacja oraz spalanie złej jakości paliw (zasiarczonych, zapozielenych i niskokalorycznych węgli, mułów węglowych, a także wszelkich odpadów z gospodarstw domowych), są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Duża ilość źródeł wprowadzających zanieczyszczenia z kominów o niewielkiej wysokości sprawia, że zjawisko to jest bardzo

uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary o zwartej zabudowie mieszkaniowej.

Transport drogowy wpływa na całoroczny poziom tlenków azotu w powietrzu oraz podwyższony poziom pyłu zawieszonego PM10 i benzenu. Duże zanieczyszczenie powietrza występuje na skrzyżowaniach głównych ulic i dróg, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu jest przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów, ich nieprawidłowa eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu i zbyt małą przepustowością dróg.

Przemysłowe źródła zanieczyszczeń wprowadzają do atmosfery różnego rodzaju substancje. Z energetyką związane są głównie emisje szkodliwych gazów i pyłów, takich jak pyły zawieszone, tlenki siarki i azotu. Przemysł chemiczny i hutnictwo mogą być źródłem różnych szkodliwych gazów oraz pyłów zawierających metale ciężkie i inne substancje. Rodzaj oraz ilość wprowadzanych do środowiska zanieczyszczeń związany jest z rodzajem przemysłu oraz z zastosowaną technologią produkcji w danym zakładzie.

Wśród źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza należy wymienić również emisje pochodzące m.in. z zakładów wydobywczych i przerobczych surowców skalnych, prac budowlanych, eksploatacji dróg, prowadzenia działalności produkcyjnej, prowadzenie działalności usługowej, eksploatacji kanalizacji ściekowej, spalania odpadów, przeladunku i przetwarzania odpadów oraz składowisk odpadów, działalności związanej z rolnictwem. Działalności te mogą być przyczyną uciążliwości przede wszystkim ze względu na niezorganizowaną emisję pyłu oraz substancji uciążliwych zapachowo.

Na stopień zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego Międzyborza i okolic mają wpływ emisje zanieczyszczeń energetycznych z kotłowni lokalnych i palenisk domowych, szczególnie w sezonie grzewczym. Oprócz tego źródłem emisji jest transport samochodowy, a także emisja transgraniczna, spoza terenu gminy.

Podstawy prawne oceny jakości powietrza

Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Podstawę oceny jakości powietrza stanowi określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu - poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych oraz alarmowe. Ocenę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi wykonano dla następujących zanieczyszczeń: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, ozonu, benzenu, pyłu zawieszonego PM10, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w pyłe PM10 oraz pyłu zawieszonego PM2.5.

Do 31 grudnia 2018 r. na terenie województwa dolnośląskiego badania i pomiary jakości powietrza atmosferycznego prowadził Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska z siedzibą we Wrocławiu. Z dniem 1 stycznia 2019 r. zadanie w zakresie Państwowego Monitoringu Środowiska i Laboratorium przejął Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ).

Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi (z podziałem na ochronę zdrowia dla uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej) oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pyły PM10 i PM2.5, ozon O₃, tlenek węgla CO. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x, ozon O₃.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Podział kraju na strefy został wprowadzony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Według tego podziału, omawiany obszar znajduje się w strefie dolnośląskiej. Obecnie obowiązuje podział, według którego strefę stanowi: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy, pozostały obszar województwa. Wynikiem oceny, zarówno

pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z następujących klas: A (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych), B (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji), C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny, poziomy docelowy), D1 (jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego), D2 (jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego).

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za rok 2018 według kryteriów ochrony zdrowia, strefa dolnośląska, pod względem poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, ołowiu, kadmu oraz niklu kwalifikuje się do klasy A, w której nie stwierdza się przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń i zaleca się utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie. W przypadku pyłu zawieszonego PM₁₀ (zarówno średniorocznego jak i 24 godzinnego), arsenu, benzo(a)pirenu i ozonu, strefa dolnośląska kwalifikuje się do strefy C.

Zaliczenie strefy o dużym obszarze do klasy C oznacza, że jakość powietrza na terenie strefy nie spełnia określonych kryteriów także wówczas, gdy jakość ta jest generalnie dobra na obszarze całej strefy, z wyjątkiem wydzielonych terenów o ograniczonym zasięgu. Nie oznacza to konieczności prowadzenia intensywnych działań na rzecz poprawy jakości powietrza na obszarze całej strefy. Oznacza natomiast potrzebę podjęcia odpowiednich działań w odniesieniu do wybranych obszarów w strefie (zwykle o ograniczonym zasięgu) w tym opracowanie Programu ochrony powietrza dla danego zanieczyszczenia i obszaru.

Ponadto w odniesieniu do ozonu pod kątem ochrony zdrowia poziomu celu długoterminowego, strefę dolnośląską zakwalifikowano jako D2.

W ocenie rocznej dotyczącej pyłu PM_{2,5} uwzględnia się dodatkowe kryterium, zawarte w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu - Poziom dopuszczalny określony dla fazy II, równy 20 µg/m³, z terminem osiągnięcia do 1 stycznia 2020 r. (stosując nazewnictwo A1 oraz C1). Jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonalności technicznej. Przekroczenia średniorocznych dopuszczalnych stężeń pyłu PM_{2,5} fazy II za 2018 rok (klasa C1) stwierdzono na terenie strefy dolnośląskiej.

Według kryteriów ochrony roślin, strefa dolnośląska w zakresie tlenków siarki, tlenków i azotu zakwalifikowana została do strefy A. W przypadku ozonu, strefa dolnośląska zakwalifikowana została do strefy C.

Źródłem zanieczyszczeń atmosferycznych na opisywanym terenie są emisje pochodzące ze spalania paliw do celów grzewczych, które napływają z okolicznych terenów zabudowanych. Istotny wpływ mogą mieć również zanieczyszczenia pochodzące z dróg i linii kolejowych. Ponadto poziom zanieczyszczenia uzależniony jest w dużym stopniu od napływu zanieczyszczeń z dużych zakładów energetycznych i przemysłowych zlokalizowanych zarówno na terenie kraju, jak i poza jego granicami. Zanieczyszczenia, emitowane z wysokich kominów, są przenoszone z masami powietrza na duże odległości i rozpraszane na znacznym obszarze, przyczyniając się do wzrostu zanieczyszczeń w rejonach oddalonych od źródeł emisji. Mimo to, należy przypuszczać, że jakość powietrza omawianego obszaru będzie lepsza w porównaniu z terenami zabudowanymi o dużej koncentracji.

Klimat akustyczny

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Tabela 1). Na omawianym terenie identyfikuje się tereny chronione przed hałasem, którą jest głównie zabudowa mieszkaniowa jedno i wielorodzinna.

W przypadku terenu objętego niniejszym opracowaniem, klimat akustyczny kształtowany będzie głównie przez pojazdy przemieszczające się drogami i ulicami na terenach objętych planem, a zwłaszcza drogą wojewódzką 357. Emisja hałasu uzależniona jest od liczby pojazdów, ich prędkości, sposobu organizacji ruchu, a także stanu technicznego samochodów. Hałas przemysłowy może być generowany lokalnie.

Tab. 1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

rodzaj terenu	dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	drogi lub linie kolejowe ¹⁾		pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Jakość wód powierzchniowych

Na stan wód wpływają przede wszystkim punktowe źródła zanieczyszczeń, a więc wprowadzanie do wód nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych. Istotną przyczyną zanieczyszczeń jest występowanie obszarów nieskanalizowanych, z których do wód w sposób niekontrolowany mogą przedostawać się ścieki komunalne. Źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są również miejscowości o nieuporządkowanej gospodarce wodno-ściekowej, gdzie stosunek długości sieci wodociągowej do kanalizacyjnej jest niekorzystny. Ponadto na jakość wód wpływają zanieczyszczenia obszarowe pochodzenia rolniczego, będące wynikiem nieprawidłowo prowadzonej gospodarki na obszarach użytkowanych rolniczo, a także działalność przemysłowa.

Podstawowym aktem prawnym określającym zasady gospodarowania zasobami wodnymi jest Prawo wodne wraz ze szczegółowymi przepisami wykonawczymi, tj. rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych oraz rozporządzeniem z dnia 19 lipca 2016 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

Badania jakości wód prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Prowadzi się je w ramach monitoringu środowiska, na który składają się monitoring diagnostyczny,

operacyjny i badawczy. Ocena stanu jakości wód powierzchniowych obejmuje: klasyfikację stanu ekologicznego (dotyczy wód naturalnych), klasyfikację stanu chemicznego, ocenę stanu wód, klasyfikację potencjału ekologicznego (dotyczy wód silnie zmienionych i sztucznych), oceny spełniania wymagań jakościowych wód powierzchniowych związanych z ich użytkowaniem wynikającym z warunków korzystania z wód regionu wodnego (ocena przydatności wód do określonych celów – np. do bytowania ryb w warunkach naturalnych lub ocena zagrożenia – dotyczy to wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych).

Zgodnie z aktualnym planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967), obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest na styku jednolitych części wód powierzchniowych nr RW60001816678 - Złoty Stok, nr RW60001816853 – Czarna Wielka od źródła do Ziębiny, RW600020166939 – Kwisa od zbiornika Leśna do Kliczkówki, RW600017174569 - Bielawka, RW600018168679 – Czarna Mała do Czernicy.

Jednolita część wód nr RW60001816678 - Złoty Stok, naturalna CW, niemonitorowana. Aktualny stan JCWP został oceniony jako zły. Celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego do 2021 roku, jednocześnie oceniono ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jako zagrożone. Wskazuje się brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.

Jednolita część wód RW60001816853 – Czarna Wielka od źródła do Ziębiny, naturalna CW, niemonitorowana. Aktualny stan JCWP został oceniony jako zły. Celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego do 2021 roku, jednocześnie oceniono ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jako zagrożone. Wskazuje się brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z prowadzonymi w latach 2014-2015 badaniami monitoringowymi możliwe będzie w roku 2016 przeprowadzenie oceny rzeczywistego stanu i zagrożenia JCWP. W przypadku potwierdzenia złego stanu wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.

Jednolita część wód RW600020166939 – Kwisa od zbiornika Leśna do Kliczkówki Łużyckiej, naturalna CW, monitorowana. Aktualny stan JCWP został oceniony jako zły. Celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego, możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieków istotnego - Kwisa w obrębie JCWP i dobrego stanu chemicznego do 2027 roku, jednocześnie oceniono ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jako zagrożone. Wskazuje się brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych. Wdrożenie skutecznych i efektywnych działań naprawczych wymaga szczegółowego rozpoznania wpływu zidentyfikowanej presji i możliwości jej redukcji. W bieżącym cyklu planistycznym dokonano rozpoznania potrzeb w

zakresie przywrócenia ciągłości morfologicznej w kontekście dobrego stanu ekologicznego JCWP. W programie działań zaplanowano działanie „wariantowa analiza sposobu udrożnienia budowli piętrzących na cieku Kwisa wraz ze wskazaniem wariantu do realizacji oraz opracowaniem dokumentacji projektowej” obejmujące szczegółową analizę lokalnych uwarunkowań, mającą na celu dobór optymalnych rozwiązań technicznych. Wdrożenie konkretnych działań naprawczych będzie możliwe dopiero po przeprowadzeniu wyżej wymienionych analiz.

Jednolita część wód RW600017174569 - Bielawka, silnie zmieniona CW, niemonitorowana. Aktualny stan JCWP został oceniony jako zły. Celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego do 2021 roku, jednocześnie oceniono ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jako zagrożone. Wskazuje się brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.

Jednolita część wód RW600018168679 – Czerna Mała do Czernicy, silnie zmieniona CW, monitorowana. Aktualny stan JCWP został oceniony jako zły. Celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego do 2021 roku, jednocześnie oceniono ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jako zagrożone. Wskazuje się brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.

Jakość wód podziemnych

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Źródłem zagrożeń jakości wód podziemnych, podobnie jak wód powierzchniowych, są zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego oraz nieczystości przedostające się z obszarów nieskanalizowanych.

Badania stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych prowadzone są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie w ramach monitoringu diagnostycznego oraz monitoringu operacyjnego (obejmującego wody o statusie zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego oraz zlokalizowanych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych). Obecnie ocenę jakości wód podziemnych wykonuje się na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych.

Zgodnie z aktualnym planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967), obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w obrębie jednolitych części wód podziemnych nr PLGW600093.

Dla JCWPd nr PLGW600093 badania jakości wykonywane w roku 2010 oraz 2012, gdzie wody osiągnęły stan chemiczny, ilościowy i ogólny dobry (źródło: <http://mjwp.gios.gov.pl>, <http://epsh.pgi.gov.pl>).

Zgodnie z aktualnym planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967) w przedmiotowej jednolitej części wód podziemnych nr PLGW600093 stan ilościowy i chemiczny oceniono jako dobre. Celem środowiskowym jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i ilościowego, jednocześnie ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych ocenione zostało jako zagrożone.

2.3. Tendencje zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektu mpzp

W przypadku odstąpienia od realizacji sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, będącego przedmiotem niniejszej prognozy, obowiązywać będzie starsza edycja tego dokumentu. W obowiązującym mpzp omawiany teren przeznaczony jest głównie pod zabudowę mieszkaniową, usługową, rolnictwo, zieleni i infrastrukturę.

Rozwój zabudowy skutkować będzie zmianami w środowisku, np. zniszczeniem pokrywy glebowej i roślinnej, przeobrażeniem w rzeźbie terenu. Wskazane w planie do zachowania tereny rolne, wody śródlądowe, tereny zieleni i lasów spowoduje utrzymanie jakości środowiska w dotychczasowym stanie. Wszelkie oddziaływania, przekształcenia i zmiany, zarówno pozytywne, jak i negatywne będą związane z ww. zagospodarowaniem.

W przypadku zaniechania istniejącego zagospodarowania, stan środowiska zostanie utrzymany na dotychczasowym lub podobnym poziomie. W procesie naturalnej sukcesji ekologicznej pojawią się nowe skupiska krzewów oraz drzew na trawiastych terenach otwartych. Zieleni wysoka stworzy nowe siedliska bytowania i rozrodu zwierząt związanych z drzewami i krzewami. Jednocześnie zanikanie otwartych terenów trawiastych i użytkowanych rolniczych może spowodować powolne wycofanie się gatunków zwierząt ściśle związanych z takimi ekosystemami. Uogólniając, zaniechanie istniejącego zagospodarowania należy rozpatrywać pozytywnie, ze względu na zachowanie naturalnych procesów przyrodniczych, takich jak sukcesja ekologiczna oraz zwiększenie zróżnicowania biologicznego.

3. Analiza ustaleń projektu mpzp i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Istniejąca przestrzeń zostanie na nowo zagospodarowana i przeznaczona pod:

- 1) MW - teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- 2) MN - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 3) MN/U - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy usługowej;
- 4) U – teren zabudowy usługowej;
- 5) UO – teren usług oświaty;
- 6) Ukr – teren usług kultu religijnego;
- 7) P/U – teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, zabudowy usługowej;
- 8) P/PE/PB – teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, elektrowni z wykorzystaniem systemów fotowoltaicznych, biogazowni;
- 9) US – teren sportu i rekreacji;
- 10) ZP - teren zieleni urządzonej;
- 11) ZC – teren cmentarza;
- 12) ZL – teren lasu;
- 13) ZL-D – teren lasu – dolesienia;
- 14) R – teren rolniczy;
- 15) RM – teren zabudowy zagrodowej;
- 16) RU – teren obsługi w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych;
- 17) WS – teren wód powierzchniowych śródlądowych;
- 18) KDG – teren drogi publicznej głównej;
- 19) KDZ – teren drogi publicznej zbiorczej;

- 20) KDL – teren drogi publicznej lokalnej;
- 21) KDD - teren drogi publicznej dojazdowej;
- 22) KPJ – teren publicznego ciągu pieszo-jezdnego;
- 23) KDW – teren drogi wewnętrznej.

W omawianym dokumencie obowiązywać będą ogólne i szczegółowe ustalenia dotyczące zasad ochrony środowiska i krajobrazu, zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej oraz zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz inne, mniej istotne z punktu widzenia ochrony środowiska ustalenia. Z najważniejszych są: ograniczenia wysokości zabudowy, wprowadzenie współczynników intensywności zabudowy, powierzchni zabudowy oraz powierzchni biologicznie czynnej. Istotne są również zapisy zakazujące rozbudowę obiektów, których przeznaczenie nie jest zgodne z przeznaczeniem ustalonym dla terenu. Na obszarze planu dopuszcza się realizację zieleni urządzonej i małej architektury za wyjątkiem inwestycji, które wymagałyby uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne.

W zakresie ograniczenia negatywnego wpływu realizacji postanowień planu miejscowego na środowisko zakazuje się przedsięwzięć chowu lub hodowli w liczbie większej niż 70 dużych jednostek przeliczeniowych (DJP) inwentarza.

Zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska w zakresie ochrony przed hałasem wyznacza się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; mieszkaniowo – usługowej; zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, tereny zabudowy zagrodowej RM; tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz rekreacyjno – wypoczynkowe.

Projektowany dokument wprowadza szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy. W przypadku linii energetycznych wysokiego i średniego napięcia obowiązują pasy technologiczne, w których obowiązują zasady zagospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi.

Część terenów położonych jest w obrębie strefy kontrolowanej istniejących gazociągów, gdzie obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu terenów wynikające z przepisów odrębnych.

W przypadku terenów zlokalizowanych wokół cmentarza, projekt planu wyznacza strefy sanitarne: 50 m od cmentarza oraz od 50 do 150 m od cmentarza. W przypadku strefy 50 m obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego i przechowujących artykuły żywności oraz studni służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych. W przypadku strefy 50-150 m, w której w przypadku braku podłączenia do sieci wodociągowej wszystkich budynków korzystających z wody obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego i przechowujących artykuły żywności oraz studni służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych.

W przypadku terenów przyległych do potoku Złoty Stok, obowiązują ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenu, dotyczące zakazu grodzenia nieruchomości oraz zabrania zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar, wynikające z przepisów odrębnych.

Projekt planu wprowadza zasady modernizacji, rozbudowy i budowy oraz zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej.

Zaopatrzenie w wodę ma odbywać się poprzez sieć wodociagową lub indywidualnie, zgodnie z przepisami odrębnymi, z zastrzeżeniem ustaleń dotyczących ww. stref sanitarnych od cmentarza.

W zakresie ścieków obowiązuje odprowadzenie ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej. Dopuszcza się odprowadzenie ścieków do szczelnych, tymczasowych zbiorników bezodpływowych, do czasu budowy sieci kanalizacyjnej lub do przydomowych oczyszczalni ścieków.

W przypadku wód opadowych i roztopowych, ich odprowadzenie ma odbywać się siecią kanalizacji deszczowej. Dopuszczono również retencjonowanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi. Ponadto zapisy planu dopuszczają odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do gruntu, zbiorników i rowów powierzchniowych. Postępowanie z

wodami opadowymi narażonymi na zanieczyszczenie ma odbywać się zgodnie z przepisami odrębnymi. Ustala się podczyszczenie wód opadowych i roztopowych, do wymaganych prawem standardów, przed wprowadzeniem ich do kanalizacji deszczowej lub do odbiornika.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło obowiązują indywidualne źródła, na zasadach określonych w przepisach odrębnych i aktach prawa miejscowego.

Zaopatrzenie w gaz z sieci lub indywidualnie ze zbiorników gazowych.

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną obowiązuje sieć elektroenergetyczna, dopuszcza się zaopatrzenie w energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100kW z wyłączeniem elektrowni wiatrowych. Dopuszczono również zaopatrzenie w energię elektryczną z elektrowni z wykorzystaniem systemów fotowoltaicznych oraz biogazowni o mocy przekraczającej 100kW.

W zakresie gromadzenia i usuwania odpadów projekt planu wprowadza zakaz składowania, zbierania, magazynowania i przetwarzania odpadów, za wyjątkiem wytworzonych w wyniku własnej działalności zgodnej z przeznaczeniem terenu oraz magazynowanych i przetwarzanych w ramach istniejących działalności, posiadających w dniu jego wejścia w życie stosownych zezwoleń. Jednocześnie projekt planu wprowadza nakaz prowadzenia gospodarki odpadami w sposób zgodny z przepisami o odpadach, o ochronie środowiska oraz o utrzymaniu czystości i porządku obowiązującymi w gminie.

W zakresie melioracji obowiązuje likwidacja, przebudowa i rozbudowa systemów melioracyjnych oraz modernizacja systemów melioracyjnych. Wzdłuż górnych krawędzi skarp brzegów otwartych rowów melioracyjnych obowiązuje pozostawienie pasa technicznego wolnego od nasadzeń roślinności wysokiej, umożliwiającego prowadzenie prac konserwacyjnych.

W ustaleniach szczegółowych, na terenach zabudowanych projekt planu wprowadza wskaźniki: intensywności zabudowy, powierzchnię zabudowy oraz minimalny, procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej. Dla terenów rolniczych obowiązuje zakaz zabudowy z wyłączeniem infrastruktury technicznej. Dla wód śródlądowych dopuszcza się urządzenia hydrotechniczne oraz rekreacyjne wykorzystanie istniejących zbiorników oraz lokalizację związanych z nim urządzeń wodnych. Dla lasów dopuszczono zagospodarowanie związane z gospodarką leśną określone w przepisach odrębnych. Dla terenów dolesień dopuszczono zagospodarowanie związane z gospodarką leśną określone w przepisach odrębnych.

W ustaleniach szczegółowych istotne jest również wskazanie pomnika przyrody oraz jego ochrona na podstawie przepisów odrębnych.

Projektowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, jako jeden z głównych celów uznaje ochronę przyrody i krajobrazu na omawianym terenie. Oprócz tego dąży się do poprawy stanu środowiska. Uznaje się, że większość przyjętych w projekcie mpzp rozwiązań jest skutecznych i korzystnych dla ochrony środowiska i są one zgodne z obowiązującymi przepisami.

Zapisy planu uwzględniają m.in. zasady i ograniczenia wynikające z położenia w obrębie wyznaczonych stref sanitarnych cmentarza.

Należy uznać, że przyjęty w projekcie planu sposób zagospodarowania terenów jest zgodny z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Tereny osadnicze sytuuje się na ogół w obrębie terenów, gdzie panują poprawne warunki dla wprowadzania obiektów inżynierskich. Podłoże sprzyja posadawianiu obiektów. Ukształtowanie terenu oraz warunki klimatu lokalnego również sprzyjają osadnictwu. Zabudowa sytuowana jest w sąsiedztwie istniejących terenów zurbanizowanych.

Niekorzystne z punktu widzenia środowiska jest zniszczenie pokrywy glebowej, możliwość wycinki zadrzewień i zakrzewień w miejscach kolizji z planowanym zainwestowaniem, a także możliwość tworzenia barier utrudniających swobodne przemieszczanie się gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

Na wybranych terenach zachowuje się tereny rolnicze, tereny zieleni oraz tereny wód śródlądowych, co ochroni te obszary przed zainwestowaniem. Pozytywnie należy ocenić planowane dolesienia oraz wskazanie na rysunku planu cennych drzew do zachowania.

Pozytywnie ocenia się zapisy z zakresu rozwoju infrastruktury technicznej, co pozwoli na kształtowanie terenów zabudowy przy zachowaniu wysokich standardów zamieszkiwania i uszanowaniu przepisów dotyczących ochrony środowiska.

Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma większych przeszkód dla wprowadzania nowego zagospodarowania na przedmiotowym terenie. Morfologia terenu oraz podłoże geologiczne sprzyjają posadawianiu obiektów inżynierskich. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji. Projekt planu zgodny jest z polityką przestrzenną nakreśloną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubań”.

4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp na środowisko

4.1. Wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp na poszczególne elementy środowiska

W niniejszym rozdziale dokonano analizy wpływu realizacji projektu mpzp na zasoby naturalne rozumiane jako poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego. Według definicji zamieszczonej w Encyklopedii PWN (encyklopedia.pwn.pl), zasoby naturalne to „twory organiczne (rośliny, zwierzęta, ekosystemy) i nieorganiczne (atmosfera, wody, minerały), wykorzystywane przez człowieka w procesie produkcji i konsumpcji”.

Oddziaływanie na świat przyrody i bioróżnorodność

Planowane zmiany użytkowania polegać będą głównie na przekształceniu części terenów rolnych i nieużytkowanych w teren zurbanizowany. Pociągnie to za sobą nieodwracalne zmiany w strukturze gatunkowej roślin. W wyniku realizacji zainwestowania może ulec zubożeniu agrocenoza oraz roślinność ruderalna na terenach niezagospodarowanych. W jej miejscu pojawią się obszary zabudowane (głównie o funkcji mieszkaniowej i usługowej), a wraz z nimi tereny zieleni urządzonej. Należy spodziewać się nasadzeń zieleni ozdobnej opartej o m.in. drzewa i krzewy ozdobne. Przestrzeń zurbanizowana nie będzie tworzyć dogodnych warunków dla pojawiania się dziko żyjących gatunków roślin i zwierząt. Wobec pojawienia się w przestrzeni obiektów kubaturowych oraz otaczania poszczególnych terenów ogrodzeniami, możliwość swobodnego przemieszczania się zwierząt (za wyjątkiem nietoperzy i ptaków) będzie ograniczona. W porównaniu z dotychczasowym użytkowaniem terenów, oznaczać będzie sytuację niekorzystną. Poziom zróżnicowania biologicznego na terenach przewidzianych do zabudowy może ulec spadkowi. Część istniejących zadrzewień może być w kolizji z planowaną zabudową, stąd konieczne może się okazać ich usunięcie.

Na objętym opracowaniem projekcie obowiązywać będą zapisy mówiące o utworzeniu powierzchni terenów biologicznie czynnych, na których może pojawiać się zieleń oraz możliwość realizacji zieleni urządzonej na każdym terenie. Zieleń ta jednak prawdopodobnie charakteryzować się będzie niewielkimi wartościami przyrodniczymi i będzie pełnić jedynie funkcje ozdobne. Kształtowanie terenów zieleni na terenach zabudowanych będzie zależeć od decyzji podejmowanych przez właścicieli działek.

Na omawianym terenie wyznaczono również tereny rolnicze, które służyć będą produkcji roślinnej lub zwierzęcej. Teren rolny zwany agrocenozą charakteryzuje się znacznym uproszczeniem pod względem składu gatunkowego w porównaniu z biocenozą naturalną. W składzie gatunkowym dominują monokultury roślin uprawnych, obok nich występować mogą organizmy towarzyszące, często niepożądane w procesie produkcyjnym. W związku z prowadzeniem działalności rolniczej wprowadzane mogą być różnego rodzaju sztuczne nawozy oraz chemiczne środki ochrony roślin, eliminujące inne, niepożądane organizmy.

Wprowadzenie terenów rolnych na terenach objętych niniejszym opracowaniem, nie powinno mieć znaczącego wpływu na bioróżnorodność, gdyż są one obecnie rolniczo zagospodarowane. Projektowany mpzp jedynie porządkuje zapisy, wskazuje najlepsze zagospodarowanie ze względu na warunki ekofizjograficzne i obejmuje ochroną te tereny przed innym zagospodarowaniem.

Pozytywnie należy ocenić wyznaczenie wód powierzchniowych śródlądowych, terenów zieleni oraz wyznaczenie obszarów pod dolesienia. Zbiorniki wody stojącej oraz tereny zieleni i lasy pełnią funkcję ostoi, siedliska oraz lokalnego korytarza migracyjnego umożliwiającego przemieszczanie się zwierząt i roślin.

Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

Realizacja postanowień planu spowoduje przekształcenie morfologii terenu na potrzeby wykopania fundamentów budynków oraz innych obiektów budowlanych. Pokrywa glebowa w miejscach sytuowania zabudowy zostanie zdjęta. W obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę planuje się budynki o maksymalnej wysokości dochodzącej do kilkudziesięciu metrów. Budynki nie będą wymagały wykonania głębokich wykopów, dzięki czemu przekształcenia rzeźby terenu nie będą duże, a charakter ukształtowania terenu zostanie zachowany.

Zwiększenie areалу terenów zabudowanych i utwardzonych w pewnym stopniu obniży zdolności retencyjne podłoża. Ze względu na zachowanie zdolności chłonnej gruntu wprowadzono obowiązek zachowania części terenów w postaci powierzchni biologicznie czynnej, na której możliwe będzie wprowadzenie zieleni.

Za niekorzystne z punktu widzenia środowiska uznaje się likwidację gruntów oraz ewentualne zanieczyszczenie gleby i wód gruntowych związane z transportem samochodowym i działalnością produkcyjną i usługową.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Na terenie objętym projektowanym mpzp przewiduje się wzniesienie budynków, które ogrzewane będą za pomocą indywidualnych systemów grzewczych. Ponadto pojawią się obiekty usługowe i produkcyjne, co może przyczynić się do zwiększonego ruchu samochodowego. Powyższe jest równoznaczne z pojawieniem się nowych emitorów zanieczyszczeń atmosferycznych. W trosce o jakość atmosfery, ustalenia mpzp zakładają pozyskiwanie ciepła indywidualnie z możliwością wykorzystania instalacji odnawialnych źródeł energii. Przy zastosowaniu zawartych w mpzp zaleceń uznaje się, że oddziaływanie nowych emitorów zanieczyszczeń nie powinno wpłynąć ujemnie na jakość powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze i terenach przyległych, jednakże ostatecznie będzie zależać to od decyzji podejmowanych przez właścicieli działek.

Oddziaływanie na klimat lokalny

W obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę przewiduje się przekształcenie warunków klimatu miejscowego w kierunku topoklimatu umiarkowanego, cechującego tereny zabudowane. Taki topoklimat charakteryzuje się bardziej zróżnicowanym przebiegiem temperatury i wilgotności względnej powietrza, zmniejszonymi prędkościami wiatru oraz zwiększonym zanieczyszczeniem powietrza w stosunku do terenów otwartych. Zabudowa terenu zmniejszy możliwości swobodnego przemieszczania się mas powietrza. W najbliższym sąsiedztwie budynków, terenów utwardzonych oraz terenów komunikacji spodziewać się będzie można wzrostu średnich temperatur oraz spadku wilgotności powietrza. Zakres zmian topoklimatu będzie uzależniony od charakteru zagospodarowania terenu, w szczególności wielkości powierzchni zabudowy, a także kubatury obiektów. Istotne znaczenie będzie miała wielkość powierzchni utwardzonych.

Zapisy mpzp nie wprowadzają szczególnych działań sprzyjających adaptacji do zmian klimatu, jednakże dopuszczenie pozyskiwania ciepła m.in. z odnawialnych źródeł energii i niskoemisyjnych paliw może wpłynąć na zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych

zanieczyszczeń. Wprowadzenie terenów biologicznie czynnych, które mogą być wykorzystane do wprowadzenia zieleni, prawdopodobnie nie będzie miało istotnego wpływu na klimat.

Oddziaływanie na klimat akustyczny

Klimat akustyczny na terenie planu kształtowany będzie przez ruch samochodowy odbywający się istniejącymi jak i nowymi drogami. Przyszłe zagospodarowanie będzie generować większy niż dotychczas ruch, co może się przełożyć na pogłębienie emisji hałasu. Projektowane tereny obiektów produkcyjnych i usługowych mogą kształtować klimat akustyczny, jednakże ich wpływ zależny będzie od rodzaju prowadzonej działalności i powinien ograniczyć się do granic działki inwestora, co gwarantują zapisy planu, jak i przepisy odrębne.

Dla ochrony klimatu akustycznego terenów mieszkaniowych, mieszkaniowo-usługowych, rekreacyjno-wypoczynkowych oraz zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży istotne znaczenie mają ustalenia ustawy Prawo ochrony środowiska, mówiące o tym, że uciążliwości związane z prowadzeniem działalności gospodarczej nie mogą wykraczać poza granice działki inwestora.

W przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku na terenach zabudowy chronionej przed hałasem, konieczne będzie podjęcie działań ograniczających, np. budowę osłon zmniejszających emisję hałasu, ekranów akustycznych. W przypadku hałasu powodowanego bliskością dróg należy dodatkowo rozpatrzyć zmianę organizacji ruchu, np. poprzez zmniejszenie dopuszczalnej prędkości dla samochodów, czy poprawę parametrów technicznych dróg.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Na obszarze objętym planowanym zainwestowaniem przyjęto korzystne rozwiązania mające na celu ochronę stanu środowiska gruntowo-wodnego. Najkorzystniejszym przyjętym rozwiązaniem jest wyposażenie terenu w system kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej. Sposób odprowadzania i oczyszczania wód opadowych i roztopowych z omawianych terenów gwarantują ustalenia planu.

Na terenie planu nie przewiduje się możliwości realizacji funkcji mogących w sposób szczególnie negatywny wpłynąć na jakość wód, np. składowisk odpadów. Nie sytuuje się również wielkich ferm hodowlanych i innych przedsięwzięć o dużej szkodliwości dla wód.

Wszelkie odpady komunalne oraz powstałe w wyniku działalności usługowej mają być gromadzone i usuwane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami obowiązującymi w gminie. Powyższe zapisy planu pozwolą zminimalizować ryzyko przedostania się zanieczyszczeń do wód z powstałych odpadów.

Uznaje się, że realizacja ustaleń zmiany planu umożliwi spełnienie celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej i działu III ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo Wodne.

Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne

Realizacja ustaleń planu oznaczać będzie zmiany w krajobrazie. Istniejąca przestrzeń części terenów rolnych ulegnie przekształceniu w krajobraz ekstensywnej zabudowy, w głównej mierze mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej. Opierać się będzie o niewysokie, wolnostojące budynki mieszkaniowe wraz z zabudowaniami towarzyszącymi. Będą to obiekty typowe dla krajobrazu wsi i nawiązywać będą do istniejących zabudowań. Nie będą górować nad otoczeniem i tworzyć negatywnych dominant przestrzennych.

W zakresie zachowania ładu przestrzennego istotne znaczenie mają ustalenia dotyczące ukształtowania zabudowy, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, a także wysokości budynków i obiektów budowlanych. W projekcie planu miejscowego szczególną uwagę poświęcono ustaleniu parametrów architektonicznych projektowanych budynków, takich jak wysokość poszczególnych obiektów, kształt i kąt nachylenia dachów itp.

Planowana zabudowa nie powinna pogorszyć istniejących walorów krajobrazowych, tym samym odczuć estetycznych mieszkańców wsi. W projekcie planu miejscowego założono

harmonijny rozwój urbanistyczny przy zachowaniu proporcji między powierzchnią zabudowaną a otwartą przestrzenią rolniczą i leśną. Planowane tereny mieszkaniowe stanowią będą uzupełnienie i kontynuację istniejącego układu osadniczego. Położono duży nacisk na to, aby ograniczyć powstawanie nowych struktur osadniczych, które byłyby oderwane od istniejącego układu osadniczego.

Na obszarze planu wyróżnia się ulicówki, które tworzą zwartą zabudowę ciągnącą się po obu stronach dróg. Zwraca się uwagę, że zabudowa powstająca wzdłuż ulic może powodować w niektórych miejscach zamykanie panoram widokowych krajobrazu rolniczego, a także ograniczenie wglądu w doliny rzeczne. Utworzenie takiego układu wynika jednak z uwarunkowań historycznych.

Przekształcenie krajobrazu dokona się również w obrębie gruntów rolnych przeznaczonych na zalesienie. Planowane tereny leśne w głównej mierze powstaną w sąsiedztwie istniejących kompleksów, co oznaczać będzie ich powiększenie. Zalesione będą grunty niskich klas bonitacyjnych, które ze względu na niewielkie wartości produkcyjne często nie są uprawiane. Zagospodarowanie takich gruntów uprawami leśnymi należy ocenić pozytywnie. Lasy tworzą pozytywną dominantę urozmaicającą krajobraz użytków rolnych. Ich obecność jest akceptowana i odbierana pozytywnie przez ludzi.

W projekcie planu wprowadzono ustalenia dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. Wskazuje się obiekty wpisane do rejestru zabytków i udokumentowane stanowiska archeologiczne oraz określa się zasady postępowania z takimi obiektami. Ponadto wprowadza się strefę ochrony konserwatorskiej, strefę obserwacji archeologicznej i strefę ochrony historycznych układów ruralistycznych, gdzie obowiązują zasady gospodarowania uwzględniające położenie w ww. strefach. Ponadto obejmuje się ochroną konserwatorską obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków oraz stanowiska archeologiczne.

Ocenia się, że realizacja postanowień planu miejscowego nie będzie wywierać negatywnego wpływu na dobra materialne.

Oddziaływanie na ludzi

Dopuszczone kategorie przeznaczenia i funkcji terenów zasadniczo wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób negatywny wpłynąć na środowisko życia i zdrowie mieszkańców.

Na jakość życia mieszkańców mogą mieć wpływ emisje hałasu z dróg, jak i emisje zanieczyszczeń do atmosfery z zabudowań. W tym zakresie zapisy planu przewidują przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom, poprzez stosowanie przepisów odrębnych lub podejmowanie rozwiązań zmniejszających uciążliwości (np. stosowanie paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi, takimi jak gaz ziemny).

Projekt planu wprowadza zapisy mające na celu ochronę środowiska i zdrowia ludzi. Na obszarze objętym planem, pod względem akustycznym kwalifikuje się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; mieszkaniowo – usługowej; tereny zabudowy zagrodowej RM; tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz rekreacyjno – wypoczynkowe i ustala się obowiązek zachowania odpowiedniego poziomu hałasu. Projekt planu wprowadza zapisy mające na celu ochronę zdrowia ludzi poprzez wprowadzenie stref sanitarnych wokół cmentarza z ograniczeniami w zabudowie mieszkaniowej i związanej z żywieniem ludzi.

Przez obszar planu przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego i wysokiego napięcia, które są źródłem emisji promieniowania elektromagnetycznego. W celu zapewnienia bezpieczeństwa ludzi w otoczeniu linii tworzy się strefy techniczne, w których obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu. W ich obrębie wprowadza się zakaz lokalizowania pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi, a także sadzenia zieleni wysokiej.

Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem kolejowym oraz samochodowym na drogach obsługujących ruch w kierunku obszarów przeznaczonych pod zainwestowanie. Wzrost ilości terenów zabudowanych w przyszłości może powodować efekt kumulacji niekorzystnych presji na środowisko. Będą to oddziaływania o charakterze stałym.

4.2. Oddziaływanie projektu mpzp na pomnik przyrody

Na terenie oznaczonym jako 1.UO zlokalizowany jest pomnik przyrody – cis pospolity. Rośnie przy ścianie szczytowej stodoły w gospodarstwie nr 293 we wsi Henryków Lubański. Jego wiek oszacowano na około 1250 lat.

Miejsce występowania pomnika przyrody oznaczono na rysunku planu. Pomnik znajdujący się na terenach zurbanizowanych w dalszym ciągu podlegać będzie presji antropogenicznej związanej m.in. z zanieczyszczeniem powietrza i wód gruntowych. Dla zachowania i właściwej pielęgnacji pomnika istotne będzie przestrzeganie zakazów ustanowionych w uchwałach powołujących pomniki. W odniesieniu do pomników ustawa o ochronie przyrody przewiduje wprowadzenie określonych zakazów i nakazów. W stosunku do pomników przyrody można wprowadzić następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztemowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczania gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 10) zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- 11) umieszczania tablic reklamowych..

4.3. Oddziaływanie projektu mpzp poza obszarem opracowania

Proponowane zagospodarowanie będzie oddziaływało na środowisko również poza ustalonymi granicami. Wprowadzenie nowych elementów zainwestowania wiąże się ze zwiększonym poborem wody z sieci wodociągowej i wzrostem zużycia energii elektrycznej. Transport samochodowy będzie oddziaływał na całej trasie dojazdowej do obiektów zlokalizowanych na omawianym terenie. Powstałe odpady będą stanowić obciążenie dla środowiska w miejscu ich utylizacji. Sposób odprowadzania ścieków oraz zbierania odpadów realizowany będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze gminy. Zaistniałe emisje przyczynią się do ogólnego stanu środowiska w mieście (migracja zanieczyszczeń przez powietrze atmosferyczne).

4.4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art.51 ust.2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Proponowany projekt mpzp nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

4.5. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem mpzp

Zgodnie z art. 52 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

Autorowi niniejszej prognozy nie były dostępne prognozy oddziaływania na środowisko do opracowań planistycznych odnoszących się do badanego obszaru.

4.6. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń projektu mpzp na środowisko

Ocenę następstw realizacji ustaleń planu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi. Wpływ na środowisko skutków realizacji planu różnicuje się w zależności od:

- bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;
- częstotliwości oddziaływania – stałe, chwilowe;
- charakteru zmian – pozytywne, negatywne, bez znaczenia;
- zasięgu oddziaływania – miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne;
- trwałości przekształceń – nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji;
- intensywności przekształceń - nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne.

Oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska zgodnie z przyjętymi założeniami przedstawiono również w formie tabelarycznej.

Funkcje powodujące przekształcenia w środowisku przyrodniczym i krajobrazie, skutkujące emisją hałasu, zanieczyszczeń do atmosfery i wód (Tab. 3)

Planowane tereny zabudowane będą miały zróżnicowany wpływ na środowisko. Funkcjonowanie nowych terenów wiąże się z większym poborem wody oraz odprowadzaniem ścieków i odpadów, a także emisją hałasu i zanieczyszczeń atmosferycznych. Ustalenia planu w zakresie ochrony środowiska i wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną pozwalają zminimalizować negatywny wpływ przewidywanych funkcji na środowisko, w tym jakość wód, powietrza atmosferycznego i klimat akustyczny. Rozwój nowych funkcji przyczyni się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej i utraty walorów produkcyjnych gleb. Ustalenia mpzp przewidują minimalne udziały powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych oraz dopuszczają tworzenie zieleni na każdym obszarze, co stwarza możliwości w zakresie kształtowania terenów zieleni urządzonej. Spodziewać się będzie można nasadzeń

ozdobnych gatunków drzew i krzewów. Wprowadzenie zabudowy przyczyni się do przekształcenia morfologii terenu.

Tab. 3. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny zabudowane i komunikacji.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	Bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie i wtórne	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe i chwilowe	negatywne	miejscowe i lokalne	możliwe do rewaloryzacji	zauważalne
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczne
klimat akustyczny	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe	odwracalne	zauważalne
wody	pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	Miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne i negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

Funkcje o pozytywnym wpływie na środowisko (Tabela 4)

Tereny zieleni i wód powierzchniowych mają pozytywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, a także środowisko życia mieszkańców. Mają one znaczenie dla zachowania walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Zieleni wysoka tworzy powierzchnię pochłaniającą zanieczyszczenia atmosferyczne, wytwarzającą tlen i retencjonującą część opadów atmosferycznych. Ponadto wpływa korzystnie na klimat lokalny na terenach zabudowanych i pełni rolę izolacyjną głównie przed hałasem. Wody powierzchniowe stanowią miejsce występowania roślin i zwierząt. Wody i zieleni pełnią także istotną rolę w przemieszczaniu się roślin, zwierząt i grzybów, współtworząc korytarze ekologiczne, a w otoczeniu zabudowy tworzą tereny rekreacji i wypoczynku.

Tab. 4. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska - tereny wód powierzchniowych i tereny zieleni.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe, lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	duże
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	duże
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	duże
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne
wody	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne

Funkcje nie wywołujące istotnych zmian w środowisku – tereny rolne (Tabela 5)

Istniejące tereny rolne nie będą powodować istotnych zmian jakości środowiska. W dalszym ciągu występować będą zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych powodowane nadmiernym zużyciem nawozów sztucznych i środków ochrony roślin. Ekosystem rolniczy charakteryzuje się niewielkim poziomem zróżnicowania biologicznego, ujednoliconym składem gatunkowym wyrównanym poziomem wiekowym zbiorowisk roślinnych. Niemniej jednak może stanowić miejsce pojawiania się związanych z agrocenozą zwierząt (np. ptaków przylatujących na żer). Obecność terenów otwartych sprzyja migracji roślin, zwierząt i grzybów. Z punktu widzenia gospodarki człowieka, utrzymanie tych terenów ma znaczenie dla zachowania przydatnych dla rolnictwa gleb.

Tab. 5. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny rolne.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	Bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	nieodwracalne	duże
powietrze atmosferyczne	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczne
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia
wody	Bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne i ponadlokalne	częściowo odwracalne	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

5. Metody analizy realizacji postanowień projektu mpzp

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu planu pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. Skutki realizacji omawianego dokumentu podlegają badaniom w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring poszczególnych komponentów środowiska prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Państwowy Instytut Geologiczny, starosta powiatu lubańskiego, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne.

Zgodnie z art. 55 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący dokument prowadzi monitoring skutków realizacji postanowień planu w zakresie oddziaływania na środowisko (np. hałasu, jakości gleb, wód, realizacji zabudowy terenów w planach miejscowych). Monitoring ten powinien być prowadzony w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a także innych badań wykonywanych w zależności od zapotrzebowania np. w przypadku pojawienia się skarg mieszkańców na uciążliwość prowadzonej działalności w oparciu o MPZP.

Częstotliwość przeprowadzania analiz powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej, zawartych w planach, programach i studiach oraz w aktach prawa miejscowego. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane co

najmniej raz w czasie trwania kadencji rady. Proponuje się zatem, aby analizy dotyczące ochrony środowiska były przeprowadzane również z taką częstotliwością.

6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko zawiera rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

W celu ograniczenia lub eliminacji niekorzystnego wpływu na środowisko będącego efektem realizacji mpzp należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska, w szczególności w zakresie klimatu akustycznego;
- wprowadzenie obowiązku utworzenia terenów zieleni;
- ograniczenie zasięgu uciążliwości do granic działki inwestora.

Pozostałe przyjęte w projekcie planu rozwiązania pozwalające zminimalizować lub ograniczyć niekorzystne oddziaływania uznaje się za wystarczające. Rozwiązania te zostały przedstawione w poprzednich rozdziałach prognozy. Nie przedstawia się zatem dodatkowych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Do rozwiązań służących ochronie środowiska, które zawiera opisywany projekt mpzp należą:

- obowiązek utworzenia powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych;
- odprowadzanie ścieków i wód opadowych do sieci kanalizacji,
- dopuszczenie do stosowania mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii,
- sposób postępowania z odpadami.

7. Rozpatrzenie rozwiązań alternatywnych do przyjętych w projekcie opisywanego dokumentu

Ustalenia analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie gminy i wykorzystują instrumenty planistyczne służące do zrównoważonego rozwoju terenów zurbanizowanych. Ustalenia mpzp nie ingerują w tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych oraz zawierają zapisy korzystne dla środowiska.

W zakresie rozwiązań alternatywnych można rozważyć podniesienie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych.

Rozwiązaniem alternatywnym jest również brak realizacji analizowanego dokumentu, jest to jednak całkowicie sprzeczne z zamierzeniami inwestycyjnymi i interesem ekonomicznym gminy oraz oczekiwaniami i potrzebami mieszkańców.

8. Informacje o celach ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym oraz powiązania z innymi dokumentami

Działania przewidziane w mpzp w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego oraz skutków oddziaływania kierunków jego zagospodarowania mają charakter lokalny, jednak uwzględniają cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach strategicznych opracowywanych na szczeblu krajowym i regionalnym oraz w dyrektywach Unii Europejskiej.

Dokumenty na szczeblu międzynarodowym

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Dyrektywa 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- Dyrektywa Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
- Dyrektywa 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
- Dyrektywa Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- Dyrektywa 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Dokumenty na szczeblu krajowym

Do dokumentów o randze krajowej należą m.in.:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości, który jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Dokumenty na szczeblu lokalnym:

Do dokumentów o randze lokalnej (gminnej i powiatowej), powiązanych z projektem MPZP należą m.in.:

- Uchwała Rady Gminy Lubań w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Lubań;
- Program ochrony środowiska dla powiatu lubańskiego na lata 2013–2016 z uwzględnieniem lat 2017-2020;
- Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Świeradów na okres od 1 stycznia 2018 r. do 31.12.2027 r.

Projekt MPZP jest spójny z ww. dokumentami szczebla lokalnego oraz uwzględniania cele ochrony środowiska.

Biorąc pod uwagę specyfikę planu miejscowego najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze na większości terytorium planu i terenów do niego przyległych.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

9. Streszczenie

Niniejsze opracowanie analizuje i ocenia potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lubań obejmującego obręb Henryków Lubański.

Celem planu miejscowego jest zagospodarowanie terenu i przeznaczenie go pod:

- 1) MW - teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- 2) MN - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 3) MN/U - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy usługowej;
- 4) U – teren zabudowy usługowej;
- 5) UO – teren usług oświaty;
- 6) Ukr – teren usług kultu religijnego;
- 7) P/U – teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, zabudowy usługowej;
- 8) P/PE/PB – teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, elektrowni z wykorzystaniem systemów fotowoltaicznych, biogazowni;
- 9) US – teren sportu i rekreacji;
- 10) ZP - teren zieleni urządzonej;
- 11) ZC – teren cmentarza;
- 12) ZL – teren lasu;
- 13) ZL-D – teren lasu – dolesienia;
- 14) R – teren rolniczy;
- 15) RM – teren zabudowy zagrodowej;
- 16) RU – teren obsługi w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych;
- 17) WS – teren wód powierzchniowych śródlądowych;
- 18) KDG – teren drogi publicznej głównej;
- 19) KDZ – teren drogi publicznej zbiorczej;
- 20) KDL – teren drogi publicznej lokalnej;
- 21) KDD - teren drogi publicznej dojazdowej;
- 22) KPJ – teren publicznego ciągu pieszo-jezdnego;
- 23) KDW – teren drogi wewnętrznej.

Obszar planu położony jest na terenie obrębu Henryków Lubański w zachodnio - północnej części gminy Lubań, w powiecie lubańskim w województwie dolnośląskim.

Zagospodarowanie terenu stanowią działki z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, zagrodową, wielorodzinną i usługową. Tuż za liniami zabudowy stwierdza się tereny rolnicze oraz niewielkie powierzchniowo tereny zalesione.

Teren opracowania zbudowany jest głównie z utworów czwartorzędowych powstałych w okresie zlodowaceń środkowopolskich.

Teren planu zlokalizowany jest w dorzeczu Odry w obrębie jednolitych części wód powierzchniowych nr RW60001816678 - Złoty Stok, nr RW60001816853 – Czarna Wielka od źródła do Ziębiny, RW600020166939 – Kwisza od zbiornika Leśna do Kliczkówki, RW600017174569 - Bielawka, RW600018168679 – Czarna Mała do Czernicy.

Gmina Lubań znajduje się w sudeckim regionie klimatycznym. Położona jest w piętrze klimatycznym ciepłym i charakteryzuje się dość długim okresem lata oraz stosunkowo krótką zimą.

Gleby na terenie gminy Lubań wykazują niewielkie zróżnicowanie pod względem typologicznym i są to przede wszystkim gleby bielcowe, brunatne i mady

Omawiany teren mpzp zajmują głównie tereny zurbanizowane, tereny rolne oraz niezagospodarowane. Cechą ekosystemu rolnego nazywanego agrocenozą jest ujednolicenie struktury gatunkowej roślin oraz występowanie chwastów konkurujących z roślinami uprawnymi. Na terenach zabudowanych występują drzewa i krzewy, w tym owocowe i ozdobne, ponadto w ogrodach przydomowych uprawiane są różne gatunki roślin ozdobnych i warzyw. Na terenach niezagospodarowanych występuje roślinność ruderalna. Spośród występujących tu zwierząt spodziewać się można obecności głównie ptaków i małych ssaków związanych z rolniczym zagospodarowaniem oraz zwierząt przystosowanych do życia w sąsiedztwie osad ludzkich.

Stan większości parametrów powietrza atmosferycznego kwalifikuje się do klasy A (nie ma przekroczeń poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych). W przypadku pyłu zawieszonego PM₁₀, arsenu, benzo(a)pirenu i ozonu przekroczenia takie występują, stąd zakwalifikowano obszar do klasy C.

Klimat akustyczny kształtowany będzie głównie przez pojazdy przemieszczające się drogami zlokalizowanymi w obrębie i przy granicach objętych planem. Dla terenów objętych zmianą mpzp nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku.

Teren planu zlokalizowany jest w dorzeczu Odry w obrębie jednolitych części wód powierzchniowych nr RW60001816678 - Złoty Stok, nr RW60001816853 – Czarna Wielka od źródła do Ziębiny, RW600020166939 – Kwisza od zbiornika Leśna do Kliczkówki, RW600017174569 - Bielawka, RW600018168679 – Czarna Mała do Czernicy, aktualny stan oceniono jako zły, ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jako zagrożone.

W przypadku wód podziemnych, omawiany obszar leży w obrębie jednolitych części wód podziemnych nr PLGW600093 stan ilościowy i chemiczny oceniono jako dobre, jednocześnie ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych ocenione zostało jako zagrożone.

W przypadku odstąpienia od realizacji sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obowiązywać będzie jego starsza edycja, gdzie omawiany teren przeznaczony jest głównie pod zabudowę mieszkaniową, usługową, rolnictwo, zieleń i infrastrukturę. Wszelkie oddziaływania, przekształcenia i zmiany, zarówno pozytywne, jak i negatywne będą związane z ww. zagospodarowaniem. W przypadku zaniechania istniejącego zagospodarowania, stan środowiska zostanie utrzymany na dotychczasowym lub podobnym poziomie.

Z analizy ustaleń planu i oceny zgodności z warunkami ekofizjograficznymi wynika, że projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska. Nie ma większych przeszkód dla wprowadzania nowego zagospodarowania na przedmiotowym terenie. Projekt planu zgodny jest z polityką przestrzenną nakreśloną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubań”. W projekcie planu przyjęto rozwiązania techniczne, mające na celu ochronę środowiska, krajobrazu i dóbr materialnych.

Oceniono wpływ realizacji projektu planu na poszczególne elementy środowiska. W odniesieniu do świata przyrody i bioróżnorodności nastąpią nieodwracalne zmiany w strukturze gatunkowej roślin. W miejsce otwartych terenów trawiastych pojawią się obszary zabudowane. Przestrzeń zurbanizowana nie będzie tworzyć dogodnych warunków dla pojawiania się dziko

żyjących gatunków roślin i zwierząt. W projekcie planu obowiązywać będą zapisy mówiące o utworzeniu powierzchni terenów biologicznie czynnych, na których będzie pojawiać się zielen.

Realizacja planu spowoduje przekształcenie morfologii terenu na potrzeby wykopania fundamentów budynków oraz innych obiektów budowlanych. Pokrywa glebowa w miejscach sytuowania zabudowy zostanie zdjęta. Zapisy planu zawierają rozwiązania powodujące, że przekształcenia rzeźby terenu nie będą duże, a charakter ukształtowania terenu zostanie zachowany. Zwiększenie arealu terenów zabudowanych i utwardzonych obniży zdolności retencyjne podłoża, jednakże obowiązek tworzenia powierzchni biologicznie czynnej spowoduje minimalizację niekorzystnego zjawiska.

Nowe zagospodarowanie spowoduje pojawienie się nowych emitorów zanieczyszczenia środowiska. Zapisy planu zakładają pozyskiwanie ciepła z sieci oraz indywidualnie, w tym z odnawialnych źródeł energii.

Na terenach przeznaczonych pod zabudowę przewiduje się przekształcenie warunków klimatu miejscowego w kierunku topoklimatu umiarkowanego. Zapisy mpzp nie wprowadzają szczególnych działań sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.

Klimat akustyczny kształtowany będzie przez ruch samochodowy. Na wprowadzonych terenach ochrony przed hałasem znaczenie mają ustalenia ustawy Prawo ochrony środowiska.

Przyjęto korzystne rozwiązania mające na celu ochronę stanu środowiska gruntowo-wodnego. Najkorzystniejszym rozwiązaniem jest wyposażenie terenu w system kanalizacji sanitarnej. Istotne są również zapisy mówiące o postępowaniu z wodami opadowymi i roztopowymi. Rozwiązania te należy uznać za skuteczne, możliwe do spełnienia i sprzyjające osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

Realizacja postanowień planu miejscowego nie będzie wywierać negatywnego wpływu na krajobraz kulturalny, zabytki i dobra materialne.

Dopuszczone kategorie przeznaczenia i funkcji terenów zasadniczo wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób negatywny wpłynąć na środowisko życia i zdrowie mieszkańców.

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery.

Proponowane zagospodarowanie będzie oddziaływało na środowisko również poza ustalonymi granicami. Zagospodarowanie nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

Funkcje terenów powodujące przekształcenia w środowisku przyrodniczym i krajobrazie, skutkujące emisją hałasu, zanieczyszczeń do atmosfery i wód (tereny zabudowane i komunikacji) charakteryzują się większym poborem wody, odprowadzaniem ścieków i odpadów, a także emisją hałasu i zanieczyszczeń atmosferycznych. Zmniejszy się powierzchnia biologicznie czynna oraz utracone zostaną walory produkcyjne gleb.

Przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko: konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska, w szczególności w zakresie klimatu akustycznego, wprowadzenie obowiązku utworzenia terenów zieleni, ograniczenie zasięgu uciążliwości do granic działki inwestora. Pozostałe rozwiązania w projekcie planu uznaje się za wystarczające.

W zakresie rozwiązań alternatywnych można rozważyć podniesienie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych.

Projekt MPZP powiązany jest z dokumentami takimi jak plany, programy i polityki oraz zawiera sposoby uwzględniania celów ochrony środowiska.

10. Spis literatury

Na potrzeby niniejszego opracowania wykorzystano następujące opracowania:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubań;

- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe Gminy Lubań z elementami opracowania problemowego w zakresie stanowisk roślin i zwierząt chronionych dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy. Aktualizacja. Poznań 2013;
- Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lubań, którego sporządzenie nastąpiło w wyniku podjęcia w dniu 27 października 2017 r. przez Radę Gminy Lubań uchwały Nr XXXI/239/2017 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubań obejmującego działkę 186/8 obręb Jałowiec, A. Węglarczyk, Chorzów 2018 r.;
- Raporty o stanie środowiska województwa dolnośląskiego publikowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu;
- Opracowania kartograficzne i inne dane zamieszczone na serwisie <http://maps.geoportal.gov.pl>;
- Aktualne akty prawne pochodzące z bazy umieszczonej na stronie internetowej <http://isip.sejm.gov.pl>;
- Informacje na temat obszarów Natura 2000 i Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody ze strony internetowej <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>;
- Materiały kartograficzne udostępnione na stronach internetowych:
<http://geoportal.kzgw.gov.pl>,
<http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>,
<http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/>,
<http://bazagis.pgi.gov.pl/>.

Inne, nie wymienione w powyższym spisie pozycje podane są w tekście.

Wrocław, 20 października 2020 r.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko (wykształcenie kierunkowe), zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz .U. z 2016 r. poz. 353, 831, 961, 1250, 1579 i 2003).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Przemysław Malec

Przemysław Malec